

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1000. Usque Ad Annum 1063

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117956

§. XXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66323](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66323)

Francia Schola Remensis adhuc stabant, quod ex Frodoardi & Gerberti fama probatur; meque suo loco hujus Scholæ ordinem & successionem usque ad Universitatis Parisiensis exordia relaturum spero.

§. XXII.

Pleræque Scholæ in Monasteriis ^{Monasteria.} visebantur, ipsisque Ecclesiis Cathedralibus Monachi in non nullis Provinciis, ut in Anglia & Germania, serviebant. Vita Canonicorum, quorum Instituto in medio Sæculi octavi Regula S. Chrodegangi initium dedit, a Monastica haud sane multum abhorrebat, eorumque domus monasteria dicebantur. Porro Monasteria, ut ego quidem existimo, non postremum locum merentur inter præcipua subsidia, quibus Cœleste Nomen ad Religionem conservandam calamitosissimis Ecclesiæ temporibus usum est. In iis tanquam in Asylo Doctrina & Pietas residebant, dum ignorantia, vitium, barbaries toti pæne mundo dominabantur. Antiqua Traditio tam in Divinis officiis, quam in

Hist. lib.
XLIII.
§. 37.

in praxi Christianarum Virtutum, quorum exempla præsentia juniores in senioribus conspiciebant, servabatur. Libri ibidem complurimum Sæculorum custodiebantur, & nova describabantur exemplaria. Hic enim Monachorum in primis labor fuit, & demptis Monasteriorum Bibliothecis, pauci nobis profecto libri supererent.

Lector prudens caute se ipsum munit contra Protestantum præjudicium, & quorundam effrenam licentiam Catholicorum, in homines Monasticæ Professionis debachantium. His enim monachi solum nomen causa abundans videtur hominem despiciendi & optimas, quibus prædictus est, dotes contemnendi. Sicut olim apud Paganos Christiani Nomen virtutibus ejus omne meritum detrahebat, ajebantque: vir est alias honestus & bonus, dolendum! quod sit Christianus, ita hodie etiam non nulli ideam universalem Monachi sibi fingunt tanquam hominis ignorantis, creduli, superstitiosi, avari, hypocrytæ & pro falso suo præjudicio de ma-

M m 3 ximis

ximis viris judicant, vitas eorum & Scripta legere dedianunt, actiones & facta præstantissima maligne interpretantur. Audias dicentem: S. Gregorius, fuit magnus Papa, dummodo non fuisset monachus. Viri illi primi, quos misit, Anglis Fidem prædicaturos, homines erant Apostolici; sed utinam non fuissent monachi! Tu vero, Lector, postquam in nostra historia Monachorum vitam & doctrinam inspexisti, non ex aliena, sed ex tua mente judica, quid tibi de iis sentiendum sit, memor illorum, quæ de S. Antonio, aliisque monachis Ægypti incolis retuli. Memineris quoque SS. Basiliū & Joannem Chrysostomum

*De S. Joannem * vitam Monasticam & laudasse ne id Scrip- & professos fuisse. Tum denique ex ptores non perhibent. te ipso quære, an tanti viri fide digni non sint?

Haud ignoro, omni tempore fuisse malos monachos, sicut malos Christianos. Sed defectus humanæ naturæ hic est, non professionis monasticæ. Deus vero subinde ad reparandum Institutum monasticum maximos

mos viros misit, quales fuere in Sæculo IX. S. Benedictus Anianensis, & in decimo primi Abbates Cluniacenses. Nam ex ista Sancta Congregatione clarissima Ecclesiæ lumina per annos ducentos emicarunt. Ibi pietas, ibi scientiæ sedem fixerant. Si autem eum in scientiis gradum non sunt adepti, quem viri docti ante annos quingentos tenuerant, si in bonis hisce monachis non latini sermonis nitor, non ea dicendi vis & eloquentia reperitur, qua Cypriani, qua Hieronymi pollebant, si in iisdem subtilissima S. Augustini Dialectica requiritur, nemo dicat ea omnia ideo deesse, quia hi Scriptores professione monachi fuerunt, sed quia in Sæculo decimo omnium obscurissimo vixerunt. Aut nomina, si potes, viros illa ætate monachis doctiores. Fateor tamen monachos horum, de quibus nobis sermo est, sæculorum etiam perfectissimos tantam virtutem, quanta primi monachi in Ægypto & Palæstina claruerunt, non esse assecutos; cuius defectus causam reor esse duplicem, divi-

M m 4 tias

tias & literarum studia. Primi monachi non solum singuli erant pauperes, sed etiam tota Congregatio opibus carebat. Non sedem sibi deligebant in regionibus silvestribus, quae excoli poterant, sed in desertis arenosis, ubi suis manibus tuguria exigua extruebant, & de labore suo alebantur;

Hist. t. XX. nempe mattas, & canistros contexebant, quos venales ad proxima oppida deferebant. Ea in memoriam revoca, Lector, quae suo loco ex Cassiano aliisque retuli. Ita monachi, nemini obnoxii, nemini gratiam ambientes tam divitias, quam mendicitatem sua folertia effugiebant.

Monachi nostri Cluniacenses, singuli pauperes, omnes divites dici potuerunt; quippe, more omnium monachorum a pluribus jam saeculis invento, non solum agrorum & pecorum, sed etiam Vasallorum & servorum Domini erant. Verumtamen Bonum totius Congregationis curandi praetextus subtilissima illusio est, qua amor proprius monachos decipit. Si S. Odo & S. Majolus par-

tem

tem ingentium Bonorum, quæ ipsis offerebantur, accipere recusassent, clarius utiliusque monasticæ pauperis exemplum toti Ecclesiæ dediſ- *Hist. lib.*
ſent, eorumque Successores diutius *LVII.* Disciplinam Regularem conservaſſent. S. Nilus Calaber præ omnibus probe intellexisse mihi videtur, quantum intersit monachorum, pauperes esse. Nemo enim inficiabitur, magnos redditus plurimas curas parere & jurgia cum vicinis secum trahe- re. Hinc solicitanda est monachis Judicum Benevolentia, quærendum magnorum Principum præfidium, ſæ- pe etiam usque ad adulacionem obſe- quendum. Præpositi & æconomi, qui totius Congregationis nomine ne- gotia tractanda fuſcipiunt, plus quam alii Patresfamilias onerantur, & cauſæ monasterii faltem graviores ad Ca- pitulum referendæ fūnt. Ita multi monachi in ſæculi curas & tumultus, quos abjecerant, iterum revolvuntur, præſertim Præpositi, quos omnium maxime de interioribus & spirituali- bus ſollicitos esse oporteret.

M m 5

Præ-

Præterea qui dives est, ad superfluos sumptus faciendos tentatur. Aedicanda est magnifici operis Ecclesia, eadem decoranda est, & pretiosa suppelætile instruenda; id ad majorem Dei honorem cedere putatur. Construendæ sunt Fratribus ædes & cellæ, nihil negligendum quod magis commodum videtur, ut exactius Regula servetur, porticus sint ampli & solidis innixi fundamentis, ut Congregatio magna in perpetuum habitere possit. Verumtamen in tanta rerum abundantia humilitati Monasticæ locus esse vix potest. Ita natura comparati sumus, ut si magna sint, quæ nos circumstant, superbe de nobis ipsis sentimus. Et juveni monacho, si subito se in domum magnificam translatum videat, immensarum opum participem se sciat, & multos homines infra se positos despiciat, utique animus fuggerit, majorem se nunc esse, quam cum in sæculo privatus, & forte humili loco natus, degeret. Quando cogitationibus meis obversatur Abbas Desiderius, per annos quinque Ecclesiam

Chr. Caff.
lib. III. c. 28.
29.

siam montis Cassini sumtuose aedificans, ad eandem ornandam columnas marmoreas Roma advehi curans, & Artifices Constantinopoli advocans, atque adversa ex parte S. Pacomius sub cellulis arundinaceis ferventissime orans, & monachos suos ad conservandam internam quietem instituens, posterior ad professionis monasticæ finem rectius tendere, & Deus ab ipso melius honorari mihi videtur.

Literarum studia quoque magnam diversitatem inter antiquos Monachos, & recentiores invexerunt. Veteres ad doctrinam Moralem Christianam addiscendam continua Scripturæ meditatione & omnium virtutum exercitio unice incumbebant. Ceterum simplices laici erant, & multi literas nesciebant. Sed Monachi nostri in Occidente jam saeculo septimo plerique Clericis erant adscripti & ex consequenti literati. Ignorantia vero Laicorum monachos ad comparandum sibi omne Scientiarum genus compulit. Namque cum primi Abbatess Cluniacenses sua ætate sapientia omnes

omnes superarent, eorum opera Episcopi, Pontifices, quin & Principes fæculares utebantur. Omnis conditionis homines eorum expetebant consilium, unde, ubi difficillimæ Ecclesiæ aut Reipublicæ causæ erant pertractandæ, in curarum partem inviti trahebantur. Ita Monachorum Ordo extollebatur, augebantur divitiae, multiplicabantur monasteria, sed damnum patiebatur regularis Disciplina, & Abbates extra Monasterium occupati eo ferveore, quo SS. Antonius & Pacomius de nulla alia re solliciti, & solitudinem suam nunquam relinquentes, ad interiorem suorum profectum intendere nequibant.

Præterea scientiarum studium laborem manuum sustulit, cui nullum amplius tempus designabatur, præfertim postquam monachi Officio diei Officium Beatæ Virginis, & Defunctorum, magnumque insuper Psalmorum numerum addiderunt. Verum labor manuum melius quam literæ humilitatis virtutem fovent, & si detrahatur major pars septem horarum,

*Confuet.
Clun. lib. I.
c. 2. 3. 30.*

rum, quas Regula labori manuum destinat, ea proprie observari amplius dici non potest. Est novum & forte bonum, sed non S. Benedicti institutum.

Reg. c. 48.

Hist. lib.

XXXI.

§. 15.

§. XXIII.

Illud quoque Monasteriorum laudibus accedit, quod in iis Cæremoniæ niæ. majore sollicitudine fuerint servatæ; sunt enim subfidium non leve, quo Deus veram Religionem per omnia tempora propagari & custodiri voluit, quia, ut nos S. Scriptura docet, sensibilia Fidei testimonia sunt. Festorum Natalis Domini & Resurrectionis Solemnitas in perpetuum homines, etiam rudissimos, admonebunt, IESum Christum pro Salute nostra natum, mortuum, & a mortuis resurrexisse. Dum Christiani in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti baptizabunt, Fidem Trinitatis confitebuntur, dumque Missa celebrabitur, publicum testimonium pro veritate Eucharistiæ dabitur. Quoties formulas orandi adhibemus, toties fidem in materia de Gratia profitemur, quod S. Augustinus luculenter